

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscriptele
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukes Nachf.
Max. Augenthaler & Emrich Lesser,
Heinrich Schönbek, Rudolf Mosse,
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroty & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o colônă 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tarife și învoială.
RECLAME pe pagină a 8.a o
seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L L X I I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
8 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumă la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colecători.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dușul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 44.

Brașov, Vineri 26 Februarie (10 Martie).

1899.

Conflict ruso-sârbesc.

El lucru vechi, că Rușii nu văd cu ochi bun mersul lucrurilor în Serbia. Nu le place mai ales rolul influent, ce-l joci acolo tatăl regelui Alexandru, ex-regele Milan, actualul comandant suprem al armatei sârbești, care nu este partisan al Rusiei și n'a ascuns nici-odată simpatiile sale pentru Austro-Ungaria.

De când nu se mai află la cârmă Pasići și Ristic, raporturile diplomatice dintre Serbia și Rusia au devenit foarte reci, ăr din momentul, când a fost trimis la Belgrad în anul trecut ambasadorul rus Shadovsky, ele au devenit chiar încordate.

Purtarea acestui ambasador a fost dela început de așa, încât în cercurile guvernului sârbesc și ale curții chiar era temere constantă, că va izbucni un conflict. Shadovsky ignora prezența regelui Milan la curte și de câte-ori îl întâlnea, nu-l saluta. Ca să evite un affront și spre a feri pe fiul său de conflicte, carî s'el strice cu Rusia, Milan s'a hotărât să se strămute la Niș și astfel să nu mai vină în atingere cu nepotul diplomat rus. Dér și față cu ministrul-președinte sârbesc. Dr. Vladan Georgevici, ambasadorul Shadovsky s'a purtat tot așa de brusc, ignorându-l și trecând pe lângă el fără a-l saluta, deși se întâlneau mai adese-ori, cum nici nu se puté alt-fel.

In asemenea împrejurări nu-i mirare, că în cele din urmă a trebuit să se pronunțe conflictul. Ocasiunea a dat-o serbarea de Lună a proclamării regatului cea mai mare serbare, ce se face peste an în Serbia. Acesta fiind tot-odată și o serbare militară, regele Milan, ca comandant al armatei, a trebuit să ia parte la ea. Ca să evite o întâlnire a regelui Milan cu trimisul Rusiei Shadowsky, regele Alexandru a aflat de bine a nu invita pe ambasadorul rusesc la prânzul de gală. In

urma acesta d-l Shadovsky a dat de seire guvernului sârbesc, că va pleca din Belgrad. Ca motiv pentru acest pas a arătat faptul, că n'a fost invitat la prânzul, ce s'a dat la curte din incidentul serbărei proclamării regatului sârbesc.

In urma acestui pas, firesce, raporturile între Serbia și Rusia au luat un caracter de încordare acută, ba sunt pentru moment chiar întrerupte. Este deci foarte motivată înțelegerea, decă nu cum-va prin acest incident diplomatic se marcheză începerea unor nouă încurcături în Peninsula-balcanică și decă acest incident nu însemnă tot-odată o schimbare chiar în raportul de înțelegere amicabilă dintre Austro-Ungaria și Rusia, stabilit de doi ani, în urma vizitei la Petersburg a monarhului nostru?

Se mai amintesc cu această ocaziune o împrejurare caracteristică. La anul nou ambasadorul rus, despre care e vorba, a publicat în foile sârbești din Belgrad și din provinciă o mulțumită publică pentru numeroasele telegrame de felicitare, ce i-s'au trimis din toate părțile Serbiei pentru suveranul său, împăratul Nicolae, și a declarat, că va raporta despre acesta Țarului.

Se vede de aici, ca și din faptul, că ambasadorul Shadovsky sta în relațiuni personale numai cu membri din opoziția sârbescă, că era o metodă pronunțată în purtarea lui. Ținta nu putea să fiă alta, decă de-a demonstra în contra stărei actuale de lucruri și a regimului, care nu e privit la Petersburg, ca amic Rusiei.

Se înțelege, că purtarea ambasadorului rus în Belgrad, care se asemănă cu rolul, ce l'a jucat odinioară Mencikoff în Constapinopol, a făcut senzațiune în cercurile politice din Viena și foile de-acolo se întrebă cu drept, că ore este a se înțelege purtarea amintitului diplomat rusesc numai ca un act de iritațiune personală, ori că este a se

înțelege ca un act al voinței guvernului rusesc?

In cazul din urmă s'ar adevări, că Rusia se abate dela linia, ce a fost tras-o înțelegerea dintre Viena și Petersburg cu privire la politica orientală și ar constitui un eveniment serios, ale căruia urmări ar fi necalculabile. In Viena se spereză, că incidentul se va rezolva în mod pacinic prin rechemarea ambasadorului Shadovsky și numirea unui nou ambasador rus în Belgrad.

In capitala sârbescă însă e mare temerea, că purtarea lui Shadovsky este aprobată de guvernul rusesc. In tot cazul nu credem, că el ar fi lucrat numai de capul lui și deci incidentul nu va rămâne fără urmări în raporturile dintre Rusia și Serbia.

Deputații sași și guvernul.

Voim să întregim astăzi cele ce le-am amintit ieri cu privire la părările ce domnesc între Sași asupra noului guvern. „Sib. D. Tageblatt“ își motivează pesimismul său față cu noul guvern dîcînd între altele:

„Experiența ne învață, că acele timpuri au fost pentru noi totdeauna cele mai rele, în cari guvernul a fost sprijinit de mari majorități în cameră; atunci răsar ca din pământ fără de nici o greutate legile gata din sinul ministeriului și ale dietei, implinind dorințele predilecte ale maghiarisării și ale centralisării. Și majoritatea noului guvern e adî așa de mare, cum n'a mai fost nici odată până acuma în dieta ungară.

„Un al doilea moment al neliniștirii îl formează intrarea aderenților partidei naționale disolvate în partida guvernului. Partida națională a fost mai șovinistă și mai centralistă decă ori care altă partidă din dietă. Membrii acestei partide de sigur, că n'au intrat în partida liberală de aceea, ca să se lapede aici de șovinismul și de zeul ei de statificare, ci spre a-l aduce la valoare prin participare la puterea guvernului. Și ne temem, că ministerul Szell și partida guvernului nu vor căuță să îndulcescă pe

naționalități, ci de bucuria asupra celor nou intrați în clubul liberal, vor umbla să le facă acestora pe voie, amărînd și mai tare circumstanțele pentru naționalități“.

In fine numita foice dîce, că deputații sași din dietă nu pot să se abată dela linia trasă printr-o poziție neutrală. Cu ocaziunea vizitei ce voesc s'o facă său au făcut-o ministrului președinte, ei vor accentua că nu voesc să facă nici o opoziție factioasă, că nu se vor conduce nici de antipatiă în contra ministeriului, ba vor sprijini proiectele de legi și măsurile guvernului, cari vor promova bunăstarea tuturor cetățenilor și se vor uni cu programul popular săsesc; ei (deputații sași) nu vor lăsa însă să se nască nici cea mai mică îndoială, că sunt gata a lupta la extrem pentru naționalitatea săsescă.

De o intrare a deputaților sași în partida guvernului — dîce în fine — nu pôte fi vorba acum, deorece între altele reforma administrațiunei peste scurt timp verosimilă, i-ar sili să iese ărși din partidă.

Țiarul „verților“ din loc „Kr. Zeitung“ se declară mulțumit cu directiva, ce li-se dă mai sus deputaților sași, deși nu înțelege, de ce ar fi de lipsă „o vizită de curtuasie“.

Dietele provinciale din Austria.

„Wiener Zeitung“ publică o patentă împăratăscă, prin care se convocă pe 14 Martie dietele provinciale din Boemia, Stiria, Carintia, Carniola, Silesia și Vorarlberg.

Dela Arad se anunță foilor din Peșta,

că în ședința de Marți a Consistoriului, I. P. S. Sa Metropolitul Ioan Mețianu și-a luat rămas bun dela diecesă și a predat afacerile diecesei membrilor consistoriului. Metropolitul a mulțumit cu lacrimi în ochi pentru sprijinul de care s'a bucurat timp de 24 ani din partea celor cu cari au lucrat împreună. Cu conducerea afacerilor diecesei a fost însărcinat, din partea consistoriului, vicarul episcopesc din Oradea Ioan Goldiș.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Impăratul Traian.

D-l Duiiu Zamfirescu publică în „Convorbirile Literare“ o serie de scrisori romane de un deosebit interes. Autorul descrie vizitele sale prin diferitele muzee din Roma. In una din aceste descripții găsim următoarele reflecțiuni asupra lui Traian și a familiei sale:

Intrați la stînga, în sala busturilor împăratești. Aci mă aștepta emoțiunea bine-făcătoare a patriotismului. Imi aduceam aminte de un bust al lui Traian, care mă impresionase, dér nu credeam, că a doua oră să mă misce atât de mult.

In adevăr, cum intri, dai de chipul împăratului nostru, aședat pe polița de sus, la stînga.

Ce minunat séménă bustul acesta, cel mai expresiv și mai inteligent din câte am vedut eu, cu imaginea ce-mi făcusem din cărți despre marele nostru părinte.

Luai un scaun și mă aședai în fața pietrelor vorbitoare.

Éta Traian; éta Plotina, femeia lui; éta Marciana, sora împăratului; éta Matidia, fica Marcianei. Apoi Adrian, vărul și urmașul lui; apoi Sabina, femeia lui Adrian.

Sfântă este emoțiunea, ce răsare în sufletul unui Român la vederea acestor capete, cari au trăit din viața împăratului, l'au iubit, l'au înveselit și l'au intristat! Ce enigme aceste obrazuri de piatră, această Plotină, la început demnă soție a marelui om, apoi femeia rea; această Marciană, singura lui rudă de sînge; această Matidia, tinără și cuminte, unica ramură a familiei Ulpia! Apoi, acest Eliu Adrian, mătăhălos la trup, fin la minte, iubitor al artelor și frumosului; demn de părintele său adoptiv în unele, nedemn în altele! Ce straniu moment al istoriei romane clipa acesta de 18 ani, în care o lumină de geniu puternic, o mână de suflet cu adevărat nobil, încearcă să opréscă restologirea totului în prăpastia depravării, a vițului, a infamiei! Și ce mare ne apare

omul, care personica într'ensul clipa acesta, omul al cărui caracter moral avea să lupte nu numai cu imoralitatea altora, dér cu chiar propriile sale slăbiciuni! Căci atîta era de adencă stricăciunea, așa se întindea de departe cangrena în clasele de sus, încât însu-și împăratul, figura cea mai nobilă din câte au produs vremurile acestea, nu s'a putut strecura în paginile albe ale istoriei fără pată. Dér, ca și cum bărbătescul lui suflet s'ar fi temut de el însu-și, Traian, dând spada în mîna lui Saburanus, numit de el căpitan al gardei, îi dîcea: „ține, mă vei apăra, decă imi voi face datoria; decă nu, întorce-o în contră-mi: ori-ce greșelă la suveran, are mai puțină scusă“.

Și ce bine oglindesc bustul acesta, fără cunună pe cap, fără însemnele mării, înălțimea gândurilor, mărirea sufletului! Cu pîrul tras pe frunte, rămas puțin, ca la Iuliu Cesar; ajuns prin urmare în deplină maturitate, când toate florile s'au scuturat de pe ramura vieții; fără copii, așa-dér

fără ultima mîngăere a ómenilor ce conduc pe semenii lor și cari din slava, în care trăesc, par'că pîtrund și mai adeno vanitatea celor pămîntesci; cu ochiul trist, privind drept înainte; cu gura ușor ridicată dela o lature, — chipul Impăratului e icóna însă-și a melancoliei. Acolo se răsfrîng grijile unui imperiu mare, ca lumea; acolo, nisuițele unui suflet păgân, în care, cu toate astea sublimul martir dela Golgota, părea că a aruncat séménța îndoielii; acolo luptele unei conștiințe, în care blîndețea ertătoare a geniului se întelnea cu disciplina rigidă a generalului din Germania de-jos. Acesta e căpitanul din primul răboi dacic, care, după ce bătuse pe strămoșii noștri în pămîntul lor, se ruga de femeile dace să nu-și caute singure mórtea, „fiind-că Roma értă pe cine se supune“, cuvinte noue în gura unui popor, ce nu ertase nici-odată pe nimeni.

(Va urma.)

Festivitățile de Duminică.

(Instalarea Metropolitului).

Sibiu, 8 Martie n. 1899.

Etă acum programul aproximativ, după care va decurge Duminică redeschiderea congresului și instalarea însăși a noului Arhiepiscop și Metropolit gr. or. român. Dîc „programul-aproximativ“, pentru-că acest program nu e strict cel oficios.

Duminică dimineța la orele 8, se va deschide de nou Congresul național-bisericesc, la continuarea sesiunii electorale, în-tîmplată la 19 (31) Decembrie 1898 după sîvîrșirea alegerii.

Comisarul metropolitan și vicariul arhiepiscopesc P. C. Sa Dr. Il. Pușcariu, va declara, în biserica parochială din Cetatea Sibiiului, ședința de deschisă, și va propune stabilirea ordinei de ađi, ordine ce se va ocupa simplu cu luarea la cunoștință a actului prea înalt de aprobare a alegerii, de instalare și liquidarea speselor ședinței, apoi încheierea.

După acestea preoții slujitori, îmbrăcați în sfințele ornate bisericesci, însoțiți de dignitarii metropolitan și de membrii congresului, vor pleca în corpore din biserică la reședința arhiepiscopală, și vor invita pe Metropolitul la biserică și în mijlocul congresului redeschis.

Sosind în biserică, Metropolitul va ocupa loc la dreapta scaunului arhieresc.

Notarul general al congresului va da apoi citire autografului Monarchului, prin care întărește în scaunul de Metropolit pe alesul congresului, *Ioan Meșianu*.

După citirea autografului, comisarul metropolitan va saluta în numele congresului pe întăritul Metropolit, — ér I. P. S. Sa va răspunde cu o vorbire program.

Ambe vorbirile vor fi publicate în analele congresului și prin țiare.

După acestea, Metropolitul se va îmbrăca în plin ornat arhieresc și va pontifica la sfânta liturgie.

După sîrșirea serviciului divin, noul Cap bisericesc va fi condus de întreg congresul și de publicul participant, în reședința arhiepiscopescă.

În reședință apoi, va urma în salonul mare al reședinței recepțiunea festivă a deputațiilor venite spre a saluta pe noul Metropolit al Românilor ortodocși. Deputațiile, pe cât s'a putut soirice, vor fi cam următoarele:

Mai întăit se va prezenta *Congresul* însuși, în corpore; — la locul al doilea *comitetele suprem*, ca reprezentant al guvernului și *Commes* al Sașilor, d-l Gustav Thalmann; — apoi *Consistoriul* metropolitan, consistoriul arhiepiscopesc și protopopii din arhiepiscopescă în corpore, cîți se vor afla în Sibiu; — *Episcopul luteran* al Sașilor, din loc; — *Deputațiunea* parochiei *romano-catolice*; — trimișii metropoliei surori române *gr. cat.* de Blașiu și a parochiei *gr. cat.* din loc; — deputațiunea parochiei *ev. ref. calvine*; — autoritățile *militare* reprezentate prin comandantul de corp din Sibiu; — apoi corporațiunile civile următoare: *Comitatul Sibiu*, reprezentat prin o deputațiune; — *tribunalul* și camera *advocațială*; — direcția *financiară*; — *Asociațiunea*, reprezentată prin comitetul său central în corpore; — proto-directorul școlar *reg. ung.*; — corpul profesoral dela seminarul „*Andreian*“ din loc; — comitetul fondurilor *grănițeresc*; — *Reuniunea femeilor române* din Sibiu; — *Reuniunea învățătorilor*; — alte Reuniuni eventuale; — *Comitetul parochial* din Sibiu-Cetate.

După împlinirea a toate aceste formalități, la orele 2 p. m. se începe *banchetul* festiv, în sala mare dela „*Gesellschaftshaus*“.

Sunt învitate vre-o 250 persoane, de toate naționalitățile și confesiunile. Invitățile s'au făcut în numele noului Metropolit, în limba română, germană și maghiară, după cum învitatul e Român, German sau Maghiar. Trimișii țiarelor încă vor fi pofțiți la *banchet*.

Toaste oficiose sunt statorite a se ține: întâiul, de către noul Metropolit pen-

tru M. Sa Monarchul, apoi unul pentru Metropolitul, pentru guvernul țării, pentru armată, pentru administrațiune și pentru oraș.

Musica va delecta pe mesenți în decursul *banchetului*.

*

La orele 7 s'era va avé loc un mare *conduct* de torțe, care pornind din piața „*Hermannsplatz*“, va percurge, cu musica în frunte, strada *Cisnădiei*, piața mare, strada *măcelarilor* până la reședință.

Oprindu-se 'nainte reședinței, musica va cânta o *piesă* sub ferestrele reședinței, apoi deputatul congresual și *fisc* consistorial *Ioan de Preda*, va rosti o *cuvîntare* la adresa Metropolitului, și *I. Pr. Sfinția Sa* va răspunde din o *ferăstră* din etagiul a reședinței.

Elevii *seminariali* vor cânta îndată un *imn festiv*, compus anume și pus pe note de d-l *G. Dima*. După ei musica va mai înțona o *piesă*, și *conductul* va pleca mai departe spre strada *Morii*, până în „*Hermannsplatz*“, unde se va termina.

*

Luni dimineța *Consistoriul plenar* arhiepiscopesc se întrunește în ședință, prezidat primadata de noul Metropolit în calitate Sa de Arhiepiscop.

Rap.

Revistă externă.

Anglia și Franția. Dilele trecute Sultanul a primit pe *ambasadorul* engles într'o lungă *audiență*. Cu ocazia această Sultanul și-a exprimat dorința de a se restabili între Turcia și Anglia bunele raporturi tradiționale. *Ambasadorul* engles a răspuns, că și guvernul său dorește sincer restabilirea raporturilor de *amiciție* din trecut, pentru-ca Anglia și Turcia să procedă uniform în politica *lumei mohamedane*.

Conflict diplomatic ruso-serbesc. S'a constat la *timpul* său, că *Țarul* Rusiei a plătit datoriile enorme făcute de *ex-regele* Milan numai sub condițiunea, decă Milan își va da *cuvîntul*, că nu se va mai amesteca în *afacerile* politice serbesce și decă nu se va *reîntorče* în Serbia. Milan a promis această, însă și-a călcat *cuvîntul* și s'a dus la *Belgrad* insistând a fi numit *comandant* suprem al armatei serbesce. Guvernul din *Petersburg* a luat în nume de rău această, și a îndrumat pe *agentul* său diplomatic din *Belgrad* *Sadovszky*, să nu între în *contact* cu Milan. *Sadovszky* a procedat întocmai, evitând constant *persóna* lui Milan, chiar și în *afaceri* oficiose de stat. El însă căuta cu atât mai mult *prilejul* de a se întelni cu *bărbații* din opoziție. *Purtarea* această a *presionat* asupra lui Milan în mod atât de *hotărîtor*, încât în fine s'a vădit silit a *părăsi* *Belgradul*. *Curtea* serbescă încă a luat la *rîndul* ei în nume de rău *atitudinea* *agentului* diplomatic rusesc, pe care nu l'a *invitat* *pul* din urmă la nici o *festivitate* oficioasă, nici chiar la *serbarea*, ce s'a făcut zilele acestea în *amintirea* *eliberării* Serbiei. *Sadovszky* a priceput, cu ce scop a fost *desconsiderat* și a *părăsit* Serbia, unde *probabil* nici că se va mai *reîntorče*. În *absența* lui *afacerile* le va conduce *secretarul* de *legațiune* *Monsurov*.

Noul guvern spaniol n'a fost întîmpinat simpatic nici în *cameră*, nici în *senat*. Guvernul nu s'a prezentat oficios, ci *ministrul* președinte *Silvela* s'a ridicat și a declarat, că pe *basa* unui *decret* regesc, *disolvă* camera. *Cuvintele* lui *Silvela* au fost primite cu *strigătul*: *jos cu Jesuții!* după care urmă un *sgomot* *asurđitor* și *înjurături* la adresa guvernului și a *preoțimeii*; unii au strigat: *trăescă republica!* În *zadar* *Silvela* a răspuns, că el nu este *reacționar* și că nu este o *uneltă* a *clericailor*, căci *liberalii* nu vor să-i *credă* lui și *cabinetului* său. Din *scenele* petrecute în *cameră* cu ocazia această, ori-ce s'a putut *convinge*, că *cabinetul* — decă nu se *disolva* camera — ar fi fost *espul* la *atacuri*

forțe *vehemente*, ba ar fi fost silit chiar să *dimisioneze* înainte de ce s'ar fi *îndulcit* de *domnie*.

O scrisoare despre Banffy.

Organul partidei *poporale* catolice, „*Alkotmány*“, publică în numărul său dela 8 l. c. o *scrisoare*, ce țice, că i-a trimis'o „un Român“, și încă din *Brașov*. *Scrisoarea* se ocupă cu *politica* lui *Banffy* față de *Români*.

Scrisoarea spune la început, că *toți* au întîmpinat cu *bucurie* *căderea* lui *Banffy*, deore-ce această *cădere* ar fi „*înlăturarea* unei *pietri* mari din *calea* *rezolvării* *cesiunii* *naționalităților*“. Dîce apoi îndată, că *agrațiunea* *condamnaților* în *procesul* *Memorandului* mulți dintre *Români* au întîmpinat'o cu *sinceră* *bucurie*, ba chiar și cele mai *șoviniste* *foi* au prezentat *lucrul* astfel, că *resultatul* va fi „*dorita* *apropiere* din *partea* *naționalităților*“. „*Banffy* însă a *esoportat* *agrațiunea* numai cu scop de a-se *certa* *Români* unii cu alții“, căci el scia bine cum se *facă* pe *Români* să se certe între sine. Pentru a face această, nu i-se *părea* rău nici un *mijloc*...

Scrisoarea spune mai departe, că *Români* voră în *diferite* *rînduri* să se organizeze, *dér* *Banffy* nu li-a permis nici un *fel* de *adunare*, ci li-a *confiscat* *dreptul* de *întunire* tocmai pe *basa* §-lui 1 din *art. de lege* 44 din 1868, la care *Români* obișnuiau a-se *provoaca* în *apărarea* *drepturilor* lor. În astfel de *împrejurări* — *continuu* *scrisoarea* — *printre* *Români* a *cuprîns* tot mai mare *teren* *părerea*, că este mai *consult* a-se *depărta* tot mai mult de *viața* publică maghiară, ... ér *ađi* *lucurile* stau așa, încât „*nici* *vorbă* nu pôte fi *despre* *eșirea* din *pasivitate*, decă nu vrem, ca cu ocaziunea *alegerilor* să *facem* din *Ardeal* o *baie* de *sînge*“.

Alegerile, ce le-a făcut *Banffy* în *Neutra*, *Stomfa* și *Csacza* nu sunt *specialități* *banffyane*. El a învățat aceste în *Ardeal*, unde a crescut în *ura* și *despre* *țuirea* *poporului*, și unde dela 1869 până la 1879 *Români* au suferit *tôte* *crimele* *electorale*, ce numai se pot comite. Dela 1879 *Românilor* le era *imposibil* a mai alege *deputați* de ai lor în *dieta*...

Spune mai departe, că *ideia* *conducătoare* a lui *Banffy* era *depărțarea* cât mai mare a *Românilor* de *cătră* *Maghiari*, pentru-ca să-i pôte *acusa* de *trădare* de *patriă* și a-i *bănui* de *gravitare* *inafară*. Din *causa* această — *țice* — *căderea* lui *Banffy* este însoțită nu numai la *Maghiarii* *nepreocupată*, ci și la *Români* „*de blăstêm* și *ură*“.

În fine *scrisoarea* spune, că *Români* n'astăptă mult *dela* *fusiune*, ér *incât* *privesce* pe *Col. Szell*, care a *vestit* *legea*, *dreptul* și *dreptatea*, *astăptă* *dela* el, *veđi* *Dómne*, „*să respecte* *legea* de *naționalitate*“.

Bine însă să se noteze, că *autorul* *scrisorii* se mărturisește *printre* *șire* de „*oportunist*“, care dorește, ca „*pe* *Maghiari* și *Români* să-i *aducă* într'o *singură* *tabără*“ (!)

Convenția germano-română.

Etă *partea* principală din *textul* *convenției* *germano-române*, despre care am făcut *amintire* în numărul trecut:

Majestatea Sa *Regele* *României* de o parte și *Majestatea* Sa *Impăratul* Germaniei, *Rege* al Prusiei, în numele *Imperiului* german, de altă parte, deopotrivă *insuflișit* de *dorința* de a stabili *comunicațiuni* *directe*, pe cât se pôte mai *repeđi*, între *Berlin-București* și *Berlin-Constantinopole*, prin *calea* *Cernavoda-Constanța*, precum și de a asigura *serviciul* *direct* de *corespondențe* *poștale* și *telegrafice* între *România*, *Germania* și *Orient*, au hotărît a *încheia* o *convențiune* în acest scop, și au numit ca *Plenipotențiar* ai *Lor*, anume:

Majestatea Sa *Regele* *României*, pe d-l *Alexandru Beldiman* *trimisul* *Său* *extraordinar* și *ministru* *plenipotențiar* pe *lângă* *Majestatea* Sa *Impăratul* Germaniei, *Rege* al Prusiei, și

Majestatea Sa *Impăratul* Germaniei, *Rege* al Prusiei, pe d-l *Bernard de Bülow*, *ministriul* *Său* de *stat* și *secretar* de *sat* la *departamentul* *afacerilor* *străine*.

Car, după ce și-au comunicat *deplinele* lor *puteri* respective, *găsite* în *bună* și *convenită* *formă*, s'au înțeles asupra *articolelor* ce urmază:

Art. I. — În conformitate cu *angajamentele* *încheiate* între *direcțiunea* *căilor* *ferate* ale *României*, de o parte, și *acele* ale *Prusiei* și *Austriei*, de altă parte, un *tren* *șilnic* *accelerat* și de *poșta* se va stabili între *Berlin* și *București* prin *calea* *Myslowitz-Cracovia-Lemberg-Cernăuți-Burdujeni*.

Acest *tren* va *circula* cel puțin de două ori pe *săptemână* între *Buzău* și *Constanța*, spre a fi în *legătură* cu *vasele* *române* de *poșta*, cari *fac* *drumul* între *Constanța* și *Constantinopole*.

Art. II. — Ca *urmare* a *stabilirii* *trenului* *direct*, arătată la *articolul* precedent, cele două *înalte* *părți* *contractante* s'au înțeles a *scăde* *taxele* pentru *coletele* *poștale* *venind* din *Germania* și din *țările* *dincolo* de *Germania* *îndreptate* spre *Constantinopole* și *Orient* și *vice* *versa*.

În acest scop, *Guvernul* *Regal* al *României* va *reduce* cu *începere* *dela* 1 *Aprilie* 1899 (*stil* *nou*) cu 25 de *ban* *taxa* de *transit* ce i revine *dela* *fie-care* *colet* *poștal*. *Departamentul* *poștelor* *Imperiului* Germaniei va *reduce* de *asemenea*, cu *începere* *dela* *aceeași* *dată*, cu 25 de *centime* *partea* de *taxe* ce i-se *cavine* pentru *aceste* *colete*.

Disul *departament* se mai *îndatorește* a stabili, prin *calea* arătată la *art. 1*, *expedițiunea* *directă* a *coletelor* *poștale* din *Germania* pentru *România*.

Art. III. — O *nouă* *linie* *telegrafică* cu *sîrmă* de *bronz* de 3 mm. va fi *stabilită* între *București* și *Berlin* prin *Galiția*. Această *linie* va *străbate* *granița* *germană* la *Myslowitz* și *granița* *română* la *Burdujeni*.

Linia este *destinată* a *funcționa* cu *aparatură* *Hughes*, *direct*, *fără* *tranițiune*.

Exploatarea *acestei* *linii* va *începe* *îndată*-ce *guvernul* *austriac* va fi *terminat* *partea* *intermediară* cu *sîrmă* de *bronz*.

Art. IV. — *Linia* *telegrafică* *menționată* la *articolul* precedent, va fi *prelungită* *dela* *București* până la *Constanța* și *de* *acolo*, *prin*tr'un *cablu* *submarin*, până la *punctul* de *eșire* pe *țermul* *Turciei*, *lângă* *Constantinopole*.

În *Art. V.* se stabilesc *principiile* pentru *construirea* și *exploatarea* *cablului* *dela* *Constanța* la *Constantinopole*. *Construirea* și *instalațiunea* *cablului* vor fi *încredințate* unei *societăți* *private*, a *căreia* *statute* vor fi *supuse* *aprobării* *guvernelor* *României* și *Germaniei* și *căreia* *România* îi va *acorda* o *subvențiune* *anuală* de 50,000 *franci*. În *casul* *când* *veniturile* *brute* ale *societății* vor *trece* *peste* *suma* de 50,000 *franci*, *sus* *țisa* *subvențiune* va fi *redușă* cu *câte* 6000 *fr.* pentru *fie-care* *excedent* de 10,000 *fr.* (*Art. VI.*) *Schimbările* în *taxele* *telegrafice* se vor *face* prin *înțelegere* între *statele* *interesate*. (*Art. VII.*) *Convenția* se *încheie* cu *următorul*

Art. VIII. — *Prezenta* *convențiune* va fi *ratificată* și *ratificările* vor fi *schimbate* la *Berlin* în cel mai *scurt* *termen* *posibil*.

Drept *credință*, *Plenipotențiar*ii *respectivi* au *s-mnat'o* și au *aplicat* pe *dînsa* *sigilul* *armelor* lor.

Făcut la *Berlin* în *îndoit* *esemplar* la 17 *Februarie* (1 *Martie*) 1899.

SCIRILE ȚILEI.

25 Februarie v.

Pentru *masa* *studenților* au *înter* *următoarele* *contribuțiuni* *benevole*: „*Parsi- monia*“, *institut* de *credit* și *economii*, *Bran*, *fl. 30*, „*Sentinela*“ din *Satul* *nou* (*institut* de *credit* și *econ.*) *fl. 10*. — *Primescă* *marinimoșii* *donatori* cele mai *căldurose* *mulțămite*.

Representant al *Rusiei* la *conferența* de *pace*, după-cum se *telegraféză* din *Petersburg*, este *numit* *ambasadorul* *rusesc* din *Londra* *Staal*. *Împrejurarea*, că această *misiune* *însămnată* este *încredințată* lui *Staal*, este un *semn* al *deosebitului* *înteres* ce *Țarului* *Nicolae* îl *dovedește* față cu *marea* *operă* *umanitară*, ce se *pune* în *prospectul* *lumei* *civilizate*.

Regina *Belgiei*, se *afă* *cevași* *mai* *bine*. Cu *tôte* *acestea* *medicii* *sustin*, că nu e *speranță* de *reculegere*, deore-ce *puterile* *bolnavei* au *scădut* în *măsură* *prea* *mare*.

Logodnă. Dirigentul muzicii orașenească din loc, D-l *Anton Brandner*, s'a logodit cu d'șora *Iulia Hesshaimer* profesora de muzică. Sincerele noastre felicitări!

Din catolică — Jidancă. Periodicul unguresc „*Szinészeti Közlöny*” aduce caracteristică pentru stările de aji din Ungaria, că cântăreța de teatru Lipsey din Cinci-biserici, s'a măritat după avocatul jidan Dr. *Jakab Hasznos* din Solnoc, însă înainte de cununie a trecut la religia mosaică.

Impământenire. Ni-se comunică din București, că în săptămâna trecută, Camera română a votat recunoșterea calității de cetățen român d-lui farmacist *A. Petra*, Român ardelean din părțile Reghinului.

Papa Leo XIII a intrat cu ziua de 2 Martie n. 1899 în anul al 22-lea al pontificatului său și în al nouăzecișilea al vieții sale, trecând astfel cu mult peste mijlocia etății și a guvernării predecesorilor săi. Intre cei 263 de Papi, cari au guvernat până acum, numai 11 au guvernat mai mult de 17 ani și dela anul 1378, data încheierii șismei dela Avignon, numai 16 Papi au trăit mai mult de optzeci de ani. Cei din urmă din acești octogenari au fost Piu IX, care a murit la etatea de 82 de ani și Grigorie XVI, care a murit în 1846 în etate de 80 de ani și opt luni. Papii cari au ajuns etatea cea mai înaintată sunt: Clemente XI, care a trecut de 92 de ani, Paul IV, care a ajuns papă la 89 de ani și a trăit până la 93 de ani și Grigorie IX, care a trăit aproape o sută de ani.

Sporirea baptiștilor. Secta baptiștilor a început să ia întindere, cari încep să inspire îngrijiri serioase. În 1896, adică cu trei ani înainte, numărul celor ce au trecut la baptism a fost de 3990, în 1897 a trecut peste 4936. Pentru anul 1898 statistica oficială încă nu este gata, se presupune însă, că în acest an numărul creștinilor convertiți la baptism trece peste 6000. E de observat, că aceste cifre privesc numai populațiunea dela sate; la orașe însă numărul lor poate să fie mult mai mare, d'ér aici e mai greu a pute face o statistică, căci cei mai mulți es din sinul unei biserici fără a-și anunța eșirea. Cât de mare este însă numărul baptiștilor și nazarinienilor se poate conchide din numărul copiilor lăsați nebotezați, care număr au de an e în creștere. Liberalismul unguresc se vede, că cu pași repezi duce țera spre păgânism.

Catastrofa din La Goubron. Din Franța sosesc sciri noue despre marea catastrofă întâmplată în suburbiul La Goubron din Toulon. „*Petit Journal*” spune, că comisiunea investigătoare a aflat sub ruine un fitil lung de 1 1/2 metri, pe care l'a predat autorităților marinei. Ministrul de marină Locroy a declarat unui colaborator dela „*Gainois*”, că nici una dintre scirile răspândite asupra cauzelor catastrofei, nu s'au adeverit până acum. Nu poate fi vorba despre neatențiunea personalului, de-ore ce exploziunea s'a întâmplat la 9 ore séra, când toate ușile erau încuiate. Numărul jertfelor nu s'a stabilit încă definitiv. După cea mai nouă scire morți ar fi numai 54, răniți 130.

Serum de pneumoniă. S'anunță din Berlin, că unul din medicii cei mai eminenți ai Institutului bacterologic din Berlin, profesorul Wassermann, a descoperit microbul pneumoniei (aprinde de plămâni) și serul, care poate asigura lecuirea acestei crudele bôle. Acest ser e scos din măduva ôsnelor unui individ mort de pneumoniă. Profesorul Wassermann e unul din elevii cei mai distinși ai doctorului Koch. Esperiențe de inoculare s'au făcut din parte-i cu diferite animale, și au succes perfect.

Teatru german. Astăzi Joi se va da în beneficiul regisorului Moritz Werner pentru prima ôră „*Ein Gesellschaftsabend*” de Dory, și comedia „*Husarenliebe*” din ungurese, de Buchbinder.

Concert. Duminecă séra va cânta muzica orașenească în restaurațiunea dela

Redută înainte de amăzi la „*Frühshopen*”. Intrare liberă. Se va servi bere de „*Steinbruch*” cea mai bună „*Hofbier*”.

Un comiu harnic, cu praxă bogată în ale băcăniei, ar dori să se angajeze într'o prăvălie mai mare românească. Informațiunii la Redacția foii.

Budapesta, 8 Martie n.

Lucian Bolcaș pe scena teatrului din Budapesta. Lună în 6 Martie (22 Febr.) v. a. c. s'a reprezentat în teatrul popular din Budapesta opereta în trei acte a lui Sidney John intitulată: „*Solavul grec*”. Autorul e Owen Hall, ér subiectul piesei e scos din istoria antică, și culminează în momentul, că o mândră principesă romană ajunge prin mijlocirea unui slav grec să cunoască dulceta și amorul dragostei. Unul dintre personajele piesei e și Marcus Pomponius, prefectul Romei, care într'o anumită scenă, cântând o serie de cuplete zeflemiséză popularitatea așa numiților ômeni mari și, în legătură, prostia poporului, care se lasă exploatat și tras pe sfîră de toți șarlatanii.

Actorul ungur (neaoș?), care juca pe veselul prefect al Romei, se vede, că se indeletnicește și cu politica, și făcând și el pe cel îngrijat de viitorul „națiunii”, se pare că-l preocupă mul mult cestiunea naționalităților. Scena de mai sus i-a oferit, firesce, ocaziunea cea mai potrivită de a-și da frâu liber expectațiunilor sale patriotice și de a zeflemisa „popularitatea” anteluptătorilor cauzei noastre naționale, timbrați de presa lor de simplii „șarlatani” și „amăgitori” ai poporului. Ce s'a cugetat însă istețul „patriot”? Se vede, că și-a dis: „Hai, să vin eu c'un apropo mai de actualitate!” și fără multă bătae de cap, se vede, i-a venit în minte cel mai nou „martir” al „*Valachilor*”, Lucian Bolcaș, „popular” deja înaintea tuturor Românilor, printre cari a străbătut vestea despre persecutarea lui.

Să fi auzit zeflemele la adresa universitarilor români din Oradea-mare și a celor din București, cari cu „*banii grași*” au creat în aceste vremuri de *amorfelă* un nou martir, pe „*Lucian-Șmuțian*”, și corul întreg al celor 80 de balerine făcea să răsune teatrul de refrenul: „*Lucian-Șmuțian*”. Efectul, firesce, a fost deplin. Plebea, pléva societății din capitala Ungariei, a aplaudat pe spiritualul actor, până a făcut beșici în palmă. —

Comentariul e de tot simplu: E mai mult decât *șmuțig*, când până și sublimul templu al Melpomenei și al Thaliei, se pune în serviciul celor mai murdare calomnii. E un trist simptom acesta pentru statul milenar unguresc. Viața publică, viața socială, viața privată, toate au apucat pe povârșnișul degenerării. În această infectă atmosferă nu e mirare, decât a început să se molipsescă și idealul imperiu al artelor.

— i. —

Marina națională română.

(Fine.)

Dl Christescu se destoinicesce și reușese a ne dovedi, că noi, Români, încă din timpii cei mai depărtați ai istoriei noastre am posedat o marină, care a continuat a exista și adesea a prosperat și s'a dezvoltat în mod remarcabil, sub diferiți domnitori, atât în Muntenia, cât și în Moldova.

Acest întreg material istoric al marinei noastre, cules cu îngrijire și coordonat de către d. Christescu, dovedește o stăruință specială și o erudițiune neobișnuită în materia subiectului, în care de alt-fel d-sa este specialist.

Pe Dunăre a existat o marină încă din timpul împăratului Traian, ér Daco-Români aveau o asociațiune de plutași, luntrași și burdufari pe râurile Mureș și Tisa, pentru transportul chereștelei.

Pe timpul republicei Bérliadului, o marină comercială română prospera pe cós-tele uordului Mării Negre, ér marina militară a acestei Republice românești a cucerit chiar Odessa, la un moment dat.

În timpul lui Ștefan cel Mare, marina moldovenescă, dimpreună cu aceea a Genevezilor, domina în Marea Negră, care pe atunci purta chiar numele de *lac Moldovenesc*. Câtă deosebire între atunci și acum! . . .

Dér să trecem la o epocă mai recentă. În secolul trecut navigațiunea pe Dunăre a jucat deja un rol însemnat. Pe atunci a început a lua naștere rivalitatea dintre Rusia și Austria, pe cursul de jos al marelui fluviu. Tot odată ambele luptau contra preponderenței Turcoilor și aceea a marinei române ce exista sub domnia lui A. Ipsilante, a lui Gr. Ghica și a lui Al. Moruzi, pe la 1793, când fiesce-care district avea câte-un vas pe Dunăre.

Dér momentul solemn pentru istoria navigațiunii noastre naționale este acela, care dă naștere la epoca modernă, care începe cu înființarea navigațiunii comerciale a Statului român pe Dunăre, prin înființarea în 1890 a serviciului transportului pe apă al Statului, ér pe mare, în 1895, cu prima cursă a vaporului postal român *Meteor* între Constanța și Constantinopole.

Aci conferențiarul descrie cum *Meteorul*, primul pachebot român, purtând falnic pavilionul tricolor, își face intrarea în Bosfor, acolo unde, cu 30 de ani mai înainte, fusese primit printul Carol, actualul Rege al României, cu tot ceremonialul cuvenit unui Domn vasal.

D. Christescu, vorbind despre înființarea apröpe simultane a ambelor servicii de navigațiune, atât pe Mare cât și pe Dunăre, printr'un spirit de extremă obiectivitate n'a menționat nici numele d-lui Gr. Manu, întemeietorul navigațiunii naționale moderne, precum în dezvoltarea ce urmăză a subiectului conferinței sale n'a pronunțat numele nici uneia din persoanele, care au contribuit la desorganizarea, în parte, a operei d-lui Gr. Manu.

Conferențiarul urmăză analizând necesitățile comerțului nostru și deci utilitatea liniilor și a serviciilor noastre de navigațiune. Face o scurtă comparație între ceea ce este actualmente și ce ar trebui să fiă. Analiséză în termenii genericilor diferitele tipuri de vase; arată, că pe liniile postale dintre Englitera și continent s'a ajuns, din cauza concurenței și a enormei frecuențe a pasagerilor, la vitezele cele mai mari, precum 21 și 22 noduri pe ôră. La noi, unde rivalii liniilor noastre n'au decât viteze de 12 noduri în serviciu, este suficient a avea pe linia Constanța-Constantinopole o viteză de 15 noduri.

După ce arată, că vasele de tipul *Meteor* represintă tipul nemerit pentru linia locală Constantinopole, se întreabă, cu drept cuvânt, ce caută pe această linie un vapor de talia pachebotului postal *Regele Carol I*, care costă peste 2 și jum. milioane. Mai dovedește cu succes și cu cifre, că acest mare vas este construit în mod defectuos, că s'a făcut economie la material și că trepidațiile rezultând din acest fapt și din defectuoasă cumpănire a forțelor vii ale mașinelor face grea și desagreadabilă locuirea acestui vapor, destinat eminemente serviciului de pasageri și de mare viteză.

De alt-fel — și aceea ce a evitat a spune conferențiarul — *nic* nu putea alt-fel, din moment ce acest vas a fost comandat și primit de către inginerii de vagon și de poduri și șosele dela căile noastre ferate. Într'adevăr, această stare de lucruri trebuie să suprindă, și conferențiarul cu drept s'a mirat la începutul conferinței sale, de faptul că inginerii noștri navali, vr'o 6 la număr, sunt sistematic îndepărtați de la instituțiile de navigațiune, la care sunt afectați numai inginerii de alte specialități, etc.

Nu mai ast fel se esplică defectuositățile materialului nostru naval și starea lamentabilă în care se găsesc întreprinderile de navigațiune ale statului român.

Apoi, continuă d. Christescu, la noi deși întreprinderile de navigație aparțin statului, totuși nu se supun planurile de con-

strucție a vaselor comisiunii din marina militară care să le studieze și să le modifice în sensul ca aceste vase să fie armate și să pótă servi, la momentul oportun, ca vase auxiliare ale marinei militare.

Despre marina militară conferențiarul n'a mai dis alt nimic și a propus a tracta această importantă cestiune într'o conferință specială.

Din acest resumat, cu totul succint și incomplet, pôte înțelege cetitorul cât de interesantă a fost această conferință

În ce privesce viitorul marinei naționale, conferențiarul își exprimă, terminând, dorința ca într'o di, nu prea depătată, *lacul moldovenesc* de odinioară să devină *lacul românesc* al tuturor Românilor cuprinși în limitele aceleiași fruntarii.

Apel și rugare.

Baiaspric, 27 Febr. 1899.

După multe și grele încercări, ni-a succes a forma: „*Reuniunea învățătorilor români gr. cat. din comitatele Sătmár și Ugoșia apărținători diocesei de Gherla*”. On. public român, mai ales cel interesat, cu plăcere a luat cunoștință despre înființarea acestei Reuniuni, care este o sentinelă culturală în aceste părți.

Unul dintre mijlocele principale atât pentru conservarea, cât și pentru răspândirea culturii, sunt *bibliotecile*, din cari se pot provede cu nutremânt spiritual membrii reuniunii și amicii ei din localitate.

Așa am decis și noi în ședința comitetului nostru central, ținută în Baia-mare la 29 Dec. 1898, realizarea acestui postulat cultural, prevăduț de altfel și în statutele reuniunii.

Scim prea bine, că datorința corporațiunilor este, ca din venitele lor în primul rând să-și procure diarele și cărțile cele mai necesare pentru cultură. La această fericită poziție însă numai mai târziu vom ajunge, și atunci ne vom și împlini datorința.

Până la acel termin dorit ne îndreptăm rugarea către onoratele Redacțiuni, către OO. D. D. autori și editori de cărți, ca să binevoescă a ne pune la dispozițiune pentru biblioteca noastră câte-un exemplar din prețurile diare și opuri edate de densii. Pentru maritimosa bunăvoință exprimăm de pe acum călduroasă noastră mulțămită și recunoștință. Adrasa e: „*Biblioteca Reuniunii învățătorilor români sătmáreni*” în Felsöbánya (Sztámár m.).

Apelăm de nou, și rugăm cu totă încrederea pe maritimosi amici ai culturii noastre naționale, să binevoescă a asculta și a împlini modesta noastră cerere, ca așa punând un început favorabil culturii noastre naționale, să putem înainta către scopul dorit.

Atanasie Lupan,
președinte.

Gheorghe Dipșe,
notar.

DIVERSE.

Rađe solare verđi. S'ar părea ceva de necredut, ca sórelui să i-se atribue rađe verđi. Savantul frances Piotbey însă a constatat acesta pe Marea Roșie. ér constatările și le-a comunicat Academiei francese din Paris. Rađe solare verđi se pot observa mai ales la răsăritul și apusul sórelui pe țărmii egipteni. Fenomenul duréză numai scurt timp, însă cu toate acestea el dá împrejurimei un colorit viu intensiv de smaragd verde. Séra se pôte observa mai lung timp acest fenomen. Rađe au uneori nuanțe albastre. S'a constatat de asemenea, că fenomenul n'are nici o conexiune cu colórea mării. Despre rađe verđi s'a mai vorbit încă-odată la 1893, când savantul engles Groff a comunicat la Londra, că lângă ruinele dela Memphis a vedut la apusul sórelui rađe verđi și că despre astfel de rađe se află notițe vechi egiptene.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Martie 1899.

Renta ung. de aur 4%	119.80
Renta de corone ung. 4%	97.95
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.50
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.10
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	120.40
Bonuri rurale ungare 4%	96.50
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	162.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	141.50
Renta de argint austr.	101.15
Renta de hartie austr.	100.95
Renta de aur austr.	100.95
Losuri din 1860.	140.—
Actii de-ale Banței austro-ungară	921.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	397.59
Actii de-ale Banței austr. de credit.	367.75
Napoleonori	9.55 1/2
Marci imperiale germane	58.97 1/2
London vista	120.47 1/2
Paris vista	47.75
Rente de corone austr. 4%	101.45
Note italiene	44.05

Cursul pieței Brașov.

Din 8 Martie 1899.

Banconota rom. Cump.	9.47 Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.44 Vënd.	9.46
Napoleon d'or. Cump.	9.50 Vënd.	9.53
Galbeni Cump.	5.60 Vënd.	5.65
Ruble Rusesor Cump.	127.— Vënd.	—

Marci germane Cump. 58.50 Vënd. —
 Lire turcesor Cump. 10.70 Vënd. —
 Seris. fonc. Albina 5% 101.— Vënd. 102.—

Cine voese se-și face

COSTUME din stofă bună

și durabilă se ceară dela croitor se-i prezenteze **colecția de mostre** a firmei:

JOHANN STIKAROFKY,
 Budapesta, V. Piața Elisabeta 16.

Precedura solidă a numitei firme, garantază un serviciu spre mulțumire.

Nu se câștigă mușterii cu promisiuni de rabat mare, seu cu alte mituiri.

Foie specială pentru croitori gratis.

5—24,528.

Nr. 25—1899.

Publicațiune!

Pentru arendarea din nou a școlii de înotat din Blumena pe durată de două sesoane de băi, și anume dela 1-a Iunie 1899 până la 29 Septembrie 1900 se va ține în oficiul de economat orașenesc **Joi în 30 Martie 1899 la 10 ore a. m.** o pertractare de ofertă.

Amatorii au de a preda ofertele lor provădute cu timbru, sigilate și cu vadiu de 10% după suma arendei ce oferă pentru timpul sus

menționat, și declarație scrisă în ofert, că le sunt cunoscute condițiile contractului și le acceptază până la ora numită la oficiul economic orașenesc. Oferte ce vor intra mai târziu nu se vor considera.

Condițiile de oferte și contract stau la dispoziție în oficiul economic orașenesc în orele obișnuite de oficiu, după care se poate lua și copie.

Brașov, 21 Februarie 1899.

Magistratul orașenesc.

Sz 7665—1898.

tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. Járásbíróság, mint tlknyvi hatóság közhírré teszi, hogy Grama Popa Vicenze és társai végrehajthatónak Strojha George a lui George reusori lakos végrehajtást szenvedő elleni 618 frt. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. bíróság) területén lévő Reusor községben fekvő a reusori 26 sz. tljkvben foglalt fekvőn 721 frt. kikiáltási árban és reusori 203 sz. tljkvben foglalt ingatlanokra az árverést 218 frtban, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi Márczius hó 23 ik napjának délelőtti 9 órákor Reusoron megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adadni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 § ban jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyminizsteri rendelet 8 § ában kijelölt óvadék képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-ban értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított sztatálszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogarason, 1898. évi Oktober 31.

A fogarasi kir bíróság mint telekkörnyvi hatóság.

SCHUPITER,
 kir. albiró.

525 1—1.

Pilulele pentru curățirea sângelui ale lui I. PSERHOFER

numite mai nainte: „PILULELE UNIVERSALE“ merită pe deplin numirea ultimă. pentru-că în faptă sunt foarte multe bóle, la cari și-au validat aceste pilule efectul lor cu adevărat escelent.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lăpșite și puține familii se vor afla la cari ar lipsi o mică proviziune din acest medicament de casă escelent.

S'au recomandat și se recomad de către mulți medici aceste pilule ca medicament de casă, cu deosebire în contra tuturor suferințelor, ce provin în urma relei mistuiri și constipații, precum: perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de ficat, slăbirea mațelor, colica cu vânturi, congestiunea la creeri hămorhoide (vici de aur) și c. l.

Prin proprietatea lor purificătoare de sânge au cu deosebire bun efect asupra anemiei și asupra bólelor ce isvorăsc din această, precum: gâlbinare, dureri de cap nervoase ș. a. m. Aceste pilule purificătoare de sânge lucrăză așa de ușor, încat nu pricinuesc nici cele mai mici dureri și pentru aceea le póte folosi și cele mai slăbite persoane chiar și copii fără nici o temere.

Dintre nenumăratele scrisori, prin cari consumenții acestor pilule mulțamesc pentru redobândirea sănătății după unele puține numai, cu observarea, pilule, le recomandă mai departe.

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stim. D-le Pserhofer! Binevoesece de a mi trimite éráși 15 suluri din escelentele D-Tale piluri pentru curățirea sângelui cu rambursă postală. Cu această orasie Vă aduc mulțamirile mele pentru efectul de minune ală pilurilor D-tale.

Cudistinsă s'imă,

Franz Pawlistik,
 Köln, Lindenthal.

Hrasche lângă Flodnio 12 Sept. 1887

Stim. D-le! A fost voința lui D-șeu că pilulele D v. au ajuns în mânil mele, și rezultatul dela acestea îl atribui Dv. Mă recisem în patul de leusia ast-fel încat nu mai puteam lucra și așa fi sigur deja mórtă, decât nu m'ar fi scăpat minunatele Dv. pilule. D-șeu se vé binecuvintese de mii de ori. Am confiența, că pilulele Dv. mă vor face de tot sănătósă, așa precum a folosit și altora.

Theresa Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Dec. 1887.

Stim. D-le! În numele mătusei mele de 60 ani îți esprim cea mai căldurosă mulțamire. Dênsa a suferit 5 ani de catar la stomac cronic și de apă. Viéta i era un chin și se credea deja de

perdută. Prin întâmplare a căpătat o cută cu escelentele Dv. Pilule purificătoare de sânge, și după o întrebuințare mai îndelungată s'a vindecoat.

Cu distinsă stimă, Iosefa Weinzettel.

Gotschdorf bei Kohlbach. Oestr. Schlesien, 8 Oct. 1888.

Stim. D-le! Vă rog a mi trimite un sul cu 6 cutii din pilulele Dv. universale purificătoare de sânge. Numai minunatelor Dv. pilule am sé mulțamesc, că am scăpat de o suferința de stomach, care m'a chinuit 5 ani. Aceste pilule n'are sé-mi lipséscă nici odată și esprim prin această mulțamirea mea cea mai căldurosă.

Cu cea mai mare stimă, Ana Zwickl.

Eichengraberamt bei Gföhl, 27 Martie 1889.

Stim. D-le! Subsemnatul se rógă a mai trimite 4 suluri cu pilulele D-v. în adevăr folositóre și escelente. Nu pot întrelăsa fără ca sé Vă esprim recunoscința mea în privința velórei acestor pilule, și le voi recomanda unde numai se va puté tuturor suferinșilor. Vă autorisez, ca această a mea mulțamită sé o folosiși după plac și pe cale publică. Cu distinsă stimă Ignaz Hahn.

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singur numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui I. Pserhofer Singerstrasse Nr. 15 la Viena și costă o cutiă cu 15 pilule 21 cr. v. a. Un sul cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr. Dacă se trimite suma banilor înainte, costă un sul cu pilule 1 fl. 25 cr. inclusive francare, 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. Mai puțin de un sul nu se póte trimite.

N. B. În urma lăpșirii lor celei mari, se imităză aceste pilule sub diferite firme și numiri, de aceea se face rugarea a cere anume „Pilule purificătoare de sânge ale lui I. Pserhofer“ și numai acelea sunt veritabile, a căror instrucțiune pentru folosire este provădută cu iscălitura I. Pserhofer, și cari pórtă pe capăcut cutiei tot aceeași iscălitură în coloré roșă.

Liquer Bernhardiner din plante de Alpi, de W. O. Bernhard în Bregenz. O sticlă 2 fl. 60 cr., o jumătate sticlă 1 fl. 40 cr., 1/4 de sticlă 70 cr.

Alifă americană, cel mai bun mijloc în contra tuturor suferințelor reumatice, durerilor la șira spinării, junghiori, ischias, migrenă, dureri nervoase de dinl, dureri de cap, junghiori la urechi etc. 1 fl. 20 cr.

Minunatul balsam englezesc, a lui I. Pserhofer o sticlă 50 cr.

Balsam contra degenerăturei de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscută ca cel mai sigur remediu contra suferințelor de degenerătură de tot felul, precum și spre vindecarea ranelor foarte invecchite, 1 borcan 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Stoll, Kolapraeparate, escelent mijloc, pentru întărirea nervilor, la dureri de stomac și la bóle de nervi.

Kola-Elixir seu Vin un litru fl. 3.— cr., 1/2 lit. fl. 1.60 cr., 1/4 de litru 85 cr.

Balsam în contra gusilor a lui I. Pserhofer, mijloc probat în contra umflătorei la gât. Un flacon 40 cr. cu trimiterea francată 65 cr.

Esență de viéta, I. Pserhofer (Picăturile de Praga) în contra stomacului stricat, mistuirii rele, greutăți de tot felul, un medicament de casă escelent, 1 flacon 22 cr. 12 flacone 2 fl.

Sirup de plantagea (limba oii) I. Pserhofer un medicament de casă foarte cunoscut și escelent în contra catarului, răgușelei, tusei spagmodice etc. 1 sticlă 50 cr., 2 sticluțe expediate franco 1 fl 50 cr.

Pomada Tannochinin de I. Pserhofer, de un lung șir de ani recunoscută de medicul ca cel mai bun mijloc pentru creșterea părului. Un borcan elegant adiuștat 2 fl.

Plastru - universal, de prof. Stuedel, la rane din lovitură și impuns, la tot felul de bube rele și la umflături invecchite, ce se sparg periodic la picior la deget, la rănile și aprinderile de țuțe și la multe alte suferințe de acest sau s'a probat de multe ori. Un borcan 50 cr., cu trimiterea francată 75 cr.

Sare universală purgativă, de A. W. Bullrich. Un medicament de casă escelent contra tuturor urmărilor digestiunei stricate, precum: durere de cap, amețela, cărcei la stomach, aeră în gât. suferințe hămoridale, constipațiune etc. Un pachet 1 fl.

Afară de preparatele aci amintite se mai află toate specialitățile farmaceutice indigene și streine, anuțate prin toate diarele austro-ungare și la cas, când unele din aceste specii nu s'ar afla în deposit se vor procura la cerere prompt și ieftin

Trimiterile prin poștă se esecută cu cea mai mare grabire trimițându se banii înainte, comande mai mari și cu rambursă.

De veritabile sunt a se considera numai acele pilule, a căror îndrumări pentru folosire sunt provădute cu numele I. PSERHOFER, și cari pórtă același nume și pe acoperemntul cutiei cu scrisóre roșă.

— Scutite prin marcă și mustră înregistrată. — Imitări se pedepsece aspru. —

Apoteca la „mêrul imperial de aur“
 WIENA, I. Singerstrasse Nr. 15.

I. PSERHOFER.

511,2—6.